

GEMEENTE ZUTPHEN

Bezuinigingen 2015-2017

Vastgesteld door College d.d.: 3 december
2013

Inleiding

Op 14 november j.l. maakte het CBS bekend dat Nederland na vijftien maanden uit de recessie is geklommen. Daarmee lijken betere tijden voor de komende jaren aan te breken. Het voorzichtige herstel vertaalt zich voorlopig niet in extra financiële ruimte voor gemeenten. De doorvertaling van de plannen van het Kabinet in de mei- en septembercirculaire en de gevolgen van het Herfstakkoord laten per saldo een negatief effect op de Algemene Uitkering zien. Nieuwe maatregelen zullen er daarom voor moeten zorgen dat Zutphen een sluitende meerjarenbegroting kan presenteren. Het perspectief ziet er meerjarig als volgt uit:

- 2014: € 1.000.000 overschot
- 2015: € 1.200.000 tekort
- 2016: € 2.000.000 tekort
- 2017: € 3.400.000 tekort

Voorjaarsnota Zutphen / Mei-circulaire

Op 21 juni j.l. heeft de gemeenteraad van Zutphen de Voorjaarsnota 2013 vastgesteld. De rode draad hierin is de aanhoudende economische en financiële crisis die ons land in haar greep houdt. Ondanks maatregelen in eerdere jaren liet ook de Zutphense begroting voor 2014 een tekort zien en zijn, weliswaar in geringe mate, nieuwe bezuinigingsmaatregelen noodzakelijk. Middels maatregelen in het fysieke domein (verkeer en wegen) en technische maatregelen (lagere loonkosten en lagere toerekening van rente aan reserves) is het tekort voor 2014 structureel gedekt.

Naast 2014 liet ook het meerjarig perspectief in de Voorjaarsnota een tekort zien van ca. €2mln. De Voorjaarsnota voorzag niet in dekking van het meerjarig tekort. Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota is Raadsbreed een motie aangenomen waarin het College alsnog wordt opgedragen *‘in 2013 een sluitende meerjarenraming 2015-2017 te presenteren’*.

Na de vaststelling van de Voorjaarsnota hebben zich nog enkele ontwikkelingen voorgedaan (o.a. bijstelling stelpost Algemene Uitkering) die het meerjarig perspectief voor Zutphen hebben gewijzigd. Middels enkele memo's is de Raad hiervan op de hoogte gesteld. Vóór het verschijnen van de septembercirculaire liet het perspectief voor Zutphen, als gevolg van de bijstellingen, voor 2014 een overschot zien van €1,2mln. en een tekort vanaf 2015 van ca. € 1mln., oplopend naar €2,5mln. in 2017.

Septembercirculaire

In de septembercirculaire bleek de aangekondigde rijksbezuiniging van €6mld. de gemeenten harder te raken dan door het ministerie en de VNG was aangekondigd. Rekening was gehouden met een structurele bezuiniging van landelijk ca. € 300mln. In de circulaire bleek echter in de jaren erna een oplopend effect te zitten naar ca. €600mln. in 2018.

Voor Zutphen betekende deze onverwachte tegenvaller een bijstelling van het meerjarenperspectief naar een tekort van **ca. €1,2mln. in 2015**, oplopend naar **€2mln. in 2016** en voor **2017 en de jaren daarna ca. €3,4mln.** Dit perspectief vormt nu de basis voor het voorliggende bezuinigingsdocument en de verantwoordelijkheid van het College om uitvoering te geven aan de door de Raad ingediende motie.

Stapeling bezuinigingen

Sinds 2009 verkeert Nederland economisch gezien in een neerwaartse spiraal die naar verwachting over twee jaren eindigt. Voor Zutphen betekende dit een periode van matiging van uitgaven en verhoging van inkomsten op basis van meerdere bezuinigingstaakstellingen. Vanaf 2010 zijn de volgende bezuinigingspakketten samengesteld en voor een deel reeds geïmplementeerd.

Jaar	Bezuinigingspakket	Bezuiniging
2010	Keuzenota	€ 2.500.000,-
2011	Kerntakendiscussie	€ 12.000.000,-
2012	Koersdocument	€ 2.000.000,-
2013	Bezuinigingsdocument 2015-2017	€ 3.400.000,- (in 2017)
Totale bezuinigingsopgave 2010-2017		€19.900.000,-

Gezien de huidige omvang van de gemeentelijke begroting voor 2014 (ca. €132mln.) en het in deze begroting resterende direct beïnvloedbare deel (ca. €10mln.) en op langere termijn beïnvloedbare deel (ca €20mln.), moet geconstateerd worden dat de bezuinigingsopgaven diepe sporen op alle onderwerpen en thema's van de Zutphense begroting hebben achtergelaten.

Herfstakkoord niet meegenomen

Op 11 oktober heeft het Kabinet met een aantal oppositiepartijen het Herfstakkoord gesloten. Uit eerste indicaties kan worden afgeleid dat er in 2014 voor de Zutphense begroting een negatief effect verwacht wordt van ca. €0,2mln., maar daarna een oplopend positief effect van enkele tonnen voor de jaren 2015 en verder. Als uitgangspunt voor de bezuinigingen zijn de effecten van het Herfstakkoord niet meer verwerkt in het meerjarig perspectief voor Zutphen, maar wel als positieve maatregel opgenomen bij de bezuinigingsvoorstellen voor 2015 en de jaren daarna.

Onzekerheden

Het is de afgelopen tijd duidelijk geworden, dat het lastig is om gemeentelijk financieel beleid te maken op basis van de zich snel wijzigende berichten uit Den Haag. De circulaire die de gemeente van het Rijk ontvangt, zijn qua uitkomst zeer beweeglijk en deels onvoorspelbaar. Als voorbeeld blikken we terug op de laatste zes maanden waarbij in de meicirculaire sprake was van een negatief financieel effect. De septembercirculaire was onaangekondigd veel negatiever dan verwacht kon worden op basis van de landelijk beschikbare informatie. Het Herfstakkoord leidt vooralsnog weer tot een lichte positieve bijstelling, maar uiteraard weten we pas definitief hoe dit akkoord uitpakt als de decembercirculaire is doorgerekend.

Hoe de algemene uitkering uitpakt, zal dus pas na verloop van tijd duidelijk gaan worden. Dit bepaalt mede de onzekerheid die er momenteel heerst rondom de omvang van de taakstellingen voor 2016 en nog meer voor 2017. De onzekerheid wordt nog versterkt doordat de eerste positieve berichten binnendruppelen over de ontwikkeling en het voorzichtige herstel van de Nederlandse economie.

Gezien deze onzekerheden sorteren omliggende gemeenten vooralsnog niet voor op een meerjarig sluitende begroting maar beperken zich tot het sluitend maken van de begroting voor het komende jaar. Belangrijk argument daarbij is het gebrek aan inzicht die de rijksoverheid de gemeenten biedt in de consequenties van de decentralisaties in het sociale domein. De financiële gevolgen van deze grote operatie voor de gemeentelijke begroting zijn op dit moment niet helder en zijn daarom niet meegenomen in dit document. In de paragraaf

‘Weerstandsvermogen en risicobeheersing’ van de Strategische Agenda 2014-2017 is echter al wel met de risico’s in het sociale domein rekening gehouden.

Wij adviseren u met genoemde onzekerheden rekening te houden bij de bespreking van ingrijpende keuzen op de middellange termijn. Het nemen van ingrijpende maatregelen op o.a. het voorzieningenniveau kan op termijn juist leiden tot hogere kosten bij mogelijke wederopbouw. Daarnaast raden wij aan de verderop in dit document vermelde eerste conclusies uit de Strategische Visie ‘Zutphen 2025’ als leidraad voor de bespreking van de voorstaande keuzen te nemen.

Leeswijzer

In dit bezuinigingsdocument 2015-2017 schetsen wij de financiële uitdaging waar Zutphen nu voor staat en de voorstellen om deze uitdaging het hoofd te bieden. Voorafgaand aan mogelijke dekkingsvoorstellen wordt u in hoofdstuk 1 eerst meegenomen in de Strategische Visie ‘Zutphen 2025’. Daarin worden de aandachtsgebieden waarop Zutphen zich in de komende jaren moet richten om haar aantrekkingskracht op burgers, bedrijven en instellingen te behouden, en waar mogelijk te versterken, uiteen gezet. Deze vormen de basis voor de beleidsmatige keuzes die het College voor de komende jaren voorstaat.

In het tweede hoofdstuk worden de maatregelen uiteen gezet die moeten leiden tot een structureel sluitende begroting voor het jaar 2015. Deze maatregelen zijn thematisch gecategoriseerd en worden samengevat in een recapitulatie aan het einde van het hoofdstuk. Dezelfde opzet geldt voor het begrotingsjaar 2016 dat in hoofdstuk 3 wordt beschreven en de jaren 2017 en verder die in hoofdstuk 4 een plek hebben. In hoofdstuk 5 wordt het vervolgproces beschreven tot aan behandeling van dit document in de Raad.

Samenvatting

Zutphen moet voor de komende jaren wederom stevig bezuinigen. De taakstelling loopt van €1,2mln. in 2015 en €2mln. in 2016 op naar structureel € 3,4mln. voor de jaren 2017 en verder. In dit bezuinigingsdocument worden per jaarschijf voorstellen gedaan om te komen tot een structureel sluitende begroting. Een dergelijke begroting is voor de Provincie voorwaarde om Zutphen onder repressief toezicht te plaatsen.

Belangrijkste ijkpunt in dit document is de visie op de toekomst van Zutphen. Hiernaar is onderzoek gedaan en de voorlopige resultaten wijzen op het belang van het voorzieningenniveau, werkgelegenheid en bereikbaarheid op de aantrekkingskracht van Zutphen in de komende 10 á 15 jaren. Bewust is in dit document gekozen voor maatregelen die niet indruisen tegen het behouden en versterken van deze aantrekkingskracht. Daarmee blijven de voorlopige pijlers van de Strategische Visie 'Zutphen 2025' overeind en kan Zutphen zich in de komende jaren richten op het duurzaam handhaven en versterken van de centrumfunctie van Zutphen in de regio.

Met deze insteek worden voor 2015 de volgende lijst van bezuinigingsmaatregelen voorgesteld om het tekort van € 1,2mln. te dekken:

Bezuinigingsvoorstellen 2015:

Beheer openbare ruimte – verder verlagen onderhoudsniveau	€ 200.000
Opheffen tijdelijke huisvesting De Mars	€ 50.000
Verlagen jaarlijkse dotatie aan Reserve vervanging sportaccommodaties	€ 50.000
Herijking systematiek rekenrente en doorlichting staat van activa	€ 175.000
Maximaliseren leges (eerste tranche)	€ 50.000
Reserve Wwb/Wmo ter hoogte van €2mln. structureel inzetten.	€ 400.000
Verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord	€ 275.000

Voor 2016 geldt ten opzichte van 2015 een aanvullende taakstelling van €0,8mln. Daarmee komt het begrotingstekort voor dat jaar uit op €2mln. De dekking van de aanvullende taakstelling ziet er als volgt uit:

Bezuinigingsvoorstellen 2016:

Verlagen bijdrage VNOG	€ 50.000
Verlagen bijdrage GGD	€ 50.000
Stoppen bijdrage Plattelandshuis	€ 23.000
Openbare verlichting: energiebesparende maatregelen nemen	€ 25.000
Afschaffen variabel deel kwijschelding en regelingen integreren	€ 10.000
Taakstelling bedrijfsvoering Het Plein	€ 65.000
Halveren bijdrage Ontwikkelingssamenwerking	€ 23.500
Verlagen kosten inspecties gastoudergezinnen/peuterspeelzalen	€ 20.000
Verlagen incidentele subsidies	€ 30.000
Aanvullend verlagen dotatie aan Reserve vervanging sportaccommodaties	€ 25.000
Maximaliseren leges (tweede tranche)	€ 50.000
OZB verhogen tot macronorm	€ 100.000
Precario heffen op kabels en leidingen	€ 25.000
Toeristenbelasting verhogen	€ 25.000
Lagere personeelslasten	€ 200.000
Reserve Wwb ter hoogte van €75.000,- structureel inzetten	€ 15.000
Reserve Wmo ter hoogte van €75.000,- structureel inzetten	€ 15.000
Aanvullende verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord	€ 50.000

Voor een sluitende begroting in 2017 moet nog een forse sprong gemaakt worden. Het aanvullende tekort ten opzichte van 2016 is daarin € 1,4mln. Deze stap is dermate groot dat bezuinigingen die tornen aan de pijlers van de Strategische visie in beeld komen om het tekort te dekken. Het College kiest er bewust voor deze stap niet te nemen, mede gezien het scala aan onzekerheden waar gemeenten op dit moment mee geconfronteerd worden (o.a. decentralisaties, verbetering economisch getij, forse schommelingen in de berichtgeving over de Algemene uitkering vanuit het Rijk etc.)

Vooralsnog wordt middels clustering een indicatie gegeven in welke richting mogelijke bezuinigingsmaatregelen voor 2017 gevonden kunnen worden. Om tot een sluitende begroting in 2017 te komen wordt tevens een beroep gedaan op het positieve saldo van de begroting 2014. Samengevat ziet het pakket aan maatregelen voor 2017 er als volgt uit:

Bezuinigingsvoorstellen 2017 :

Cluster Voorzieningen (alle subsidierelaties)	€ 300.000
Cluster WGR's	€ 100.000
Cluster Organisatie (o.a. 2 ^e tranche loonsomreductie)	€ 450.000
Verlagen taakstelling a.g.v. Herfstakkoord	€ 50.000
Inzet deel overschot begroting 2014	€ 500.000

Alle maatregelen bij elkaar opgeteld wordt in de jaren 2015-2017 voor een bedrag van €3,4mln. omgebogen. De economische ontwikkelingen en beslissingen van het Rijk omtrent de decentralisaties kunnen in de komende maanden een ander licht werpen op de bezuinigingsopgave. Het is aan het College en de Raad om gezamenlijk de koers te bepalen die leidt naar een financieel gezonde toekomst voor Zutphen.

Het voorliggende bezuinigingsdocument wordt op donderdag 19 december aan de Raad gepresenteerd tijdens een forumspecial. De verdere routing van voorliggend document wordt door het Presidium bepaald.

1. Visie op Zutphen

Het in de inleiding geschetste financiële perspectief leidt tot een forse bezuinigingstaakstelling. Deze taakstelling is, mede door voorgaande bezuinigingsronden, steeds lastiger te realiseren. Op een aantal terreinen is de wettelijke bodem bereikt en kan feitelijk niet meer bezuinigd worden. Gezocht moet worden naar activiteiten waar het niveau en de kwaliteit van dienstverlening nog een niveau lager kan en waar niet-wettelijke taken alsnog kunnen worden geschrapt of overgedragen aan de maatschappij. Bij een taakstelling van de omvang waar Zutphen nu voor staat, komt onvermijdelijk nu ook het ‘spookbeeld’ van het snijden in voor Zutphen bepalende activiteiten en voorzieningen om de hoek kijken.

Om een goede afweging te kunnen maken op welke terreinen het, met het zicht op de toekomst, nog verantwoord is te bezuinigen, heeft het College ervoor gekozen de ontwikkeling van de Visie op Zutphen als leidraad te nemen. Achterliggende gedachte is dat voorkomen wordt dat bezuinigd wordt op zaken die de aantrekkingskracht en leefbaarheid van Zutphen aantasten en de toekomstige rol van centrumgemeente met regiofunctie ondermijnen. De visie wordt op dit moment in drie stappen ontwikkeld:

1. onderzoek en analyse naar de positie van Zutphen en zijn regio – Marlet (afgerond)
2. opmaken van de ‘tussenbalans’ (december 2013)
3. opstellen van de Strategische Visie Zutphen 2025 (2014)

Uit het onderzoek en de analyse van Marlet is gebleken dat Zutphen en omstreken op dit moment een aantrekkelijke en vitale regio is. Er is veel natuur in de regio en het is er relatief veilig. De binnenstad van Zutphen biedt veel historie en voorzieningen. De stad en de regio zijn dan ook in trek bij verhuizende huishoudens. Aandachtspunt is dat de langdurige werkloosheid in Zutphen, ondanks alle kansen die de stad biedt, hoger is dan gemiddeld.

Een bedreiging voor Zutphen ligt op het vlak van de stagnerende bevolkingsgroei in Nederland waardoor de concurrentie tussen woonlocaties zal toenemen. In de Randstad worden woningen meer betaalbaar, waardoor een stad als Zutphen haar overlooph functie kan gaan verliezen. Bovendien lijkt het erop dat de Rijksbezuinigingen op cultuur de steden buiten de Randstad harder gaan treffen.

Het beleid in Zutphen en omstreken zou zich volgens Marlet erop moeten richten de verdergaande tweedeling te voorkomen en te zorgen voor een duurzame en aantrekkelijke regio. Dat betekent allereerst blijven investeren in een aantrekkelijke binnenstad met een grote variëteit aan stedelijke voorzieningen. Daarnaast is het in een tijd dat niet meer automatisch elke nieuwe woning wordt verkocht van belang te kiezen voor excellente woonmilieus op uitgekiende locaties. Ook verdient de aansluiting van bepaalde groepen in de stad op de arbeidsmarkt aandacht. Het stimuleren van door de gemeente gesubsidieerde organisaties om mensen met een beperking meer bij het activiteiten te betrekken vormt daarin één van de speerpunten. In tijden van recessie ligt een verdergaande tweedeling in de stad op de loer en kunnen de meest kwetsbare wijken te maken krijgen met serieuze leefbaarheidsproblemen.

Een goed sociaal vangnet blijven bieden aan mensen die het niet op eigen kracht redden in onze samenleving is een belangrijke kerntaak van de gemeente, die door Het Plein wordt uitgevoerd en die in deze tijd van economische crisis van groot belang is. Met het oog op de extra taken die als gevolg van de decentralisaties op ons afkomen en de transformatie die dit vraagt in het sociale domein, is het niet verantwoord verder te bezuinigen op de voorzieningen en organisaties in het sociale domein. Een stevige sociale basisinfrastructuur is nodig om resultaten te kunnen boeken op preventie en vroegsignalering en het aanspreken van eigen kracht

in de samenleving. Dit draagt bij aan het verkleinen van de maatschappelijke en financiële risico's op het sociale domein.

Het voorgaande overziend is duidelijk dat, wanneer onze gemeente haar concurrentieniveau wil behouden, instandhouding van het voorzieningenniveau van cruciaal belang zal zijn. Bereikbaarheid van banen en het op allerlei manieren verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt is eveneens van groot belang. **2.**

Voorstel sluitende begroting 2015

Met de in het vorig hoofdstuk uiteengezette Visie op Zutphen in gedachte is de eerste stap in de bezuinigingsopdracht het verwachte tekort over 2015 structureel af te dekken. Dit betekent dat er voor €1,2mln. aan maatregelen moet worden gevonden om de begroting voor 2015 in balans te brengen. Zoals in de inleiding aangegeven bestaat de wens om dit te realiseren zonder voor Zutphen ingrijpende maatregelen te moeten treffen en de voorlopige pijlers van Zutphen 2025 overeind te houden. Maatregelen van overwegend financieel technische aard, aangevuld met enkele verantwoorde keuzes op andere thema's worden voorgesteld voor het sluitend maken van 2015.

Thema Fysiek

Beheer openbare ruimte – verder verlagen onderhoudsniveau

- *Verwachte opbrengst: €200.000,-structureel vanaf 2015.*
- *Deze taakstelling komt bovenop de reeds in KTD/Koersdocument opgenomen maatregelen m.b.t. beheer openbare ruimte ter hoogte van €642.000,- structureel vanaf 2013 (incl. 3,2fte).*

Tijdens de Kerntakendiscussie is besloten het onderhoudsniveau voor het beheer van de openbare ruimte te verlagen. Recentelijk is geconstateerd dat het kwaliteitsniveau nog niet het tijdens het Kerntakenbesluit beoogde lagere niveau heeft bereikt. Voorgesteld wordt het kwaliteitsniveau alsnog naar het bij de Kerntakendiscussie beoogde niveau af te bouwen. Een versobering van het beheer van de openbare ruimte is overigens niet geheel in lijn met de Strategische visie, maar kan verantwoord worden doordat tijdens de Kerntakendiscussie reeds besloten is tot afbouw van het beheerniveau.

Aanvullend is de verwachting dat bezuinigd kan worden op tractiekosten, door tijdig te blijven investeren en het optimaliseren van de eigen werkplaats, materiaal en materieel. Ook effecten van inbesteden en detacheren van Delta-medewerkers kunnen verder financieel vertaald worden door meer mensen gelijke kansen te geven (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen). Bijkomend voordeel is dat daarmee de financiële risico's van de Delta en Het Plein worden verkleind.

Thema Sociaal & Economie

Opheffen tijdelijke huisvesting De Mars

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2015.*
- *Deze maatregel sluit aan bij de reeds in het Koersdocument opgenomen maatregelen m.b.t. huisvesting De Mars van €50.000,-*

In het kader van de revitalisering van het bedrijventerrein De Mars is enkele jaren geleden een programmateam opgericht. Qua huisvesting is destijds gekozen voor een locatie op het bedrijventerrein zelf en een verblijf tot het einde van het ontwerpproces. Middels het Koersdocument is in 2012 besloten de tijdelijke huisvesting van De Mars per 2014 op te heffen en de medewerkers een plek te geven in het Stadhuis. Deze maatregel is in de gemeentelijke exploitatie verwerkt. Aangezien de ontwerpfase nog in 2014 doorloopt is De

Mars voornemens deze taakstelling voorlopig op alternatieve wijze in te vullen, door de kosten te dekken uit de reserve Herstructurering De Mars. Om te garanderen dat de tijdelijke huisvesting door middel van het putten uit reserves alsnog blijft gehandhaafd wordt voorgesteld ook te stoppen met het dekken van de kosten uit genoemde reserve. Ook omdat de planvorming van de revitalisering geleidelijk tot een einde komt is een logisch moment aangebroken de tijdelijke huisvesting eind 2014 definitief op te heffen en de medewerkers van De Mars alsnog per 2015 te huisvesten in het Stadhuis. Deze maatregel heeft geen directe relatie met de doelstellingen uit de Strategische visie en kan verantwoord genomen worden.

Thema Welzijn & Cultuur

Verlagen jaarlijkse dotatie aan Reserve vervanging sportaccommodaties

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2015.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. Reserve vervanging sportaccommodaties.*

Tijdens de Kerntakendiscussie is besloten tot het instellen van een reserve voor toekomstige vervanging van (delen van) sportaccommodaties. De dotatie aan deze reserve is gestart in 2012 en heeft een oplopend karakter naar een jaarlijkse storting vanaf 2015 van €200.000,-. Afgelopen jaar is het vervangingsschema voor sportaccommodaties ambtelijk doorgelicht. Conclusie is dat, vooral in de eerste jaren maar ook daarna, niet de volledige jaarlijkse dotatie nodig is en daardoor een jaarlijks overschot ontstaat. De hoogte van de reserve loopt daarmee richting 2027 op naar ca € 1mln. Deze verwachte stand van de reserve wordt als ‘te ruim’ ingeschat. Voorstel is derhalve de dotatie aan de reserve bij te stellen naar een hoogte van €150.000,- in 2015 en €125.000,- in de jaren 2016-2020. Daarna wordt structureel weer €150.00,- aan de reserve gedoteerd. Deze maatregel kan worden doorgevoerd zonder dat dit in de toekomst tot tekorten leidt of aan kwaliteit van de sportaccommodaties moet worden ingeboet. Daarmee druist dit voorstel niet in tegen de pijlers van de Strategische visie.

Thema Algemene dekking & Bedrijfsvoering

Herijking systematiek rekenrente en doorlichting staat van activa

- *Verwachte opbrengst: €175.000,-structureel vanaf 2015.*
- *Er zijn In KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. herijking systematiek rekenrente voor kapitaallasten en reserves.*

Aan grondexploitaties en aan vaste activa wordt rente toegerekend. De interne rentevoet is in de voorjaarsnota vastgesteld op 3%. Deze rentevoet kan, gerekend naar de huidige rentestanden in de markt, verder worden verlaagd. Daarnaast valt te bezien of aan bestemmingsreserves, daar waar dit nog gebeurt, de interne rentevoet moet worden toegevoegd, of dat kan worden volstaan met het percentage voor algemene prijsstijgingen. Het risico dat hierbij wordt gelopen is dat eventuele rentestijgingen in de markt niet intern kunnen worden verrekend. Op termijn zal de interne rentevoet dus opnieuw moeten worden bezien in relatie met de in de markt geldende rentestanden. Naast herziening van de interne rentevoet, zal ook de staat van activa worden doorgelicht. Vanuit deze staat wordt het budget voor de kapitaallasten vastgesteld. Doorlichting van de staat van activa levert opschoningen op die leiden tot bijstelling van de kapitaallasten. Beide elementen, aanpassing van de interne rentevoet en het doorlichten van de staat van activa, vereisen procestijd. We gaan er vanuit dat

een structurele besparing is te realiseren van € 175.000. Deze maatregel heeft geen directe relatie met de Strategische visie en kan met het oog op de toekomst verantwoord genomen worden.

Maximaliseren leges

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2015.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. verhoging leges.*

Leges mogen ten hoogste 100% kostendekkend zijn. Uit onderzoek is gebleken dat er bij een aantal gemeentelijke diensten nog geen optimalisatie van kostendekkendheid heeft plaatsgevonden en er nog ruimte is voor het verhogen cq. maximaliseren van deze leges. Voorgesteld wordt een optimalisatieslag te maken teneinde per 2016 maximaal kostendekkend leges op te leggen. Dit willen we in twee tranches doen waarbij in 2015 de eerste helft van de taakstelling wordt gerealiseerd. Het verhogen van leges heeft geen directe raakvlakken met de Strategische visie en past derhalve in de voorgestelde lijn.

Reserve Wwb/Wmo ter hoogte van €2mln. structureel inzetten.

- *Verwachte opbrengst: €400.000,- in de jaren 2015 t/m 2019.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. inzetten reserves Wwb en Wmo.*

Zutphen krijgt jaarlijks een bijdrage van het Rijk voor uitvoering van een aantal wettelijke taken, waaronder de Wwb en Wmo. De voorheen gezamenlijke reserve Wwb/Wmo is enkele jaren geleden gesplitst en als zelfstandige reserves gestaag gegroeid naar een forse omvang. Schatting is dat de reserve Wmo begin 2015 een stand heeft van ca. €5mln. en de reserve Wwb ca. €5,2mln. Verwacht wordt dat met name de reserve Wmo in deze omvang niet volledig nodig zal zijn, maar ook de reserve Wwb te ruim bemeten is.

In relatie tot de strategische visie 2025 is een uitname uit genoemde reserves te verantwoorden, omdat hiermee verdere bezuinigingen op voorzieningen en organisaties in het sociale domein kunnen worden voorkomen. In die zin draagt het bij aan het blijven bieden van een goed sociaal vangnet aan mensen die het op eigen kracht niet redden in onze samenleving. De reserves hebben echter een dermate omvang bereikt (gezamenlijk meer dan €10mln.) dat het verantwoord is een deel van de reserves in te zetten in deze bezuinigingsopgave.

Voorgesteld wordt om €1,5mln uit de reserve Wmo en €0,5mln uit de reserve Wwb structureel in te zetten over de jaren 2015 t/m 2019 (jaarlijks €0,4mln.). Deze verdeling is gebaseerd op de aanname dat er de komende jaren een groter beroep op de reserve Wwb gedaan zal worden dan op de reserve Wmo. Met name in verband met toekomstige financiële risico's in het sociaal domein bestaat de kans dat genoemde reserves in de komende jaren deels nodig zijn om mogelijke tekorten in het sociaal domein te dekken.

Deze uitnamen hebben in het kader van risicomanagement wel een negatief effect op de hoogte van het weerstandsvermogen van de gemeente. Voorgesteld wordt de hoogte van de reserves van een ondergrens te voorzien ter hoogte van minimaal het risicobedrag dat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Strategische agenda op het totale sociale domein is opgenomen. Daarnaast wordt voorgesteld in economisch betere tijden de reserves weer aan te vullen en de ratio van het weerstandsvermogen op een minimaal niveau van 'ruim voldoende' te brengen.

Verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord

- *Verwachte opbrengst: €275.000,- in 2015.*

Op 11 oktober 2013 heeft de regering met een drietal oppositiepartijen het Herfstakkoord gesloten. Met dit akkoord is bereikt dat de begrotingen van de departementen en het Belastingplan 2014 naar alle waarschijnlijkheid door het parlement en de senaat worden aanvaard. Ondanks een bezuiniging van ca.

€500mln. op de diverse departementen is de conclusie van de minister dat de bijdrage in het gemeentefonds in 2015 stijgt met €104mln. Doorvertaald naar Zutphen betekent dat een hogere bijdrage in de Algemene Uitkering van ca. €275.000,-.

Samengevat geeft het geheel van bezuinigingsvoorstellen voor 2015 het volgende beeld:

Taakstelling 2015:	€1.200.000
Bezuinigingsvoorstellen:	
Beheer openbare ruimte – verder verlagen onderhoudsniveau	€ 200.000
Opheffen tijdelijke huisvesting De Mars	€ 50.000
Verlagen jaarlijkse dotatie aan Reserve vervanging sportaccommodaties	€ 50.000
Herijking systematiek rekenrente en doorlichting staat van activa	€ 175.000
Maximaliseren leges (eerste tranche)	€ 50.000
Reserve Wwb/Wmo ter hoogte van €2mln. structureel inzetten.	€ 400.000
Verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord	<u>€ 275.000</u>
Totaal bezuinigingsvoorstellen	<u>€1.200.000</u>
Saldo begroting 2015 na bezuinigingen	€ 0

3. Voorstel sluitende begroting 2016

Alle in het voorgaande hoofdstuk genoemde bezuinigingsvoorstellen ter hoogte van €1,2mln. zijn structureel en leveren daarmee tevens een bijdrage aan het oplossen van het verwachte tekort voor 2016. Op basis van het verwachte tekort in 2016 van €2mln. betekent dit voor dat jaar nog een aanvullende taakstelling ten opzichte van 2015 van €0,8mln. Uitgangspunt voor de dekking blijft ook voor 2016 onverkort het overeind houden van de voorlopige pijlers uit de Strategische Visie Zutphen 2025.

Thema Bestuur

Verlagen bijdrage VNOG

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument maatregelen opgenomen m.b.t. lagere bijdrage VNOG/samenwerking cluster IJsselstreek ter hoogte van €396.000,-*

Tijdens de Kerntakendiscussie is besloten een taakstelling op te leggen op de bijdrage aan de VNOG inzake samenwerking binnen het cluster IJsselstreek. Deze samenwerking is formeel tot stand gebracht en de KTD-taakstelling voor 2015 wordt gerealiseerd. In het kader van een verdere harmonisatie binnen het cluster wordt vanaf 2016 ingeschat dat een verdere verlaging van de bijdrage aan de VNOG mogelijk is. Met het oog op de Strategische visie is deze maatregel niet strijdig met de daarin voorgestelde lijn.

Thema Fysiek

Stoppen bijdrage Plattelandshuis

- *Verwachte opbrengst: €23.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen m.b.t. stoppen bijdrage Plattelandshuis opgenomen.*

In de begroting voor 2014 is na de opheffing van het Plattelandshuis, via het programma STUIT, nog wel een subsidiebudget hiervoor opgenomen. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat op korte termijn een nieuwe vergelijkbare instelling wordt opgericht. Tevens sluit een dergelijke bijdrage niet aan bij de pijlers van de Visie op Zutphen. Derhalve wordt voorgesteld het budget per 2016 definitief op te heffen. Het opheffen van het Plattelandshuis heeft geen direct effect op de realisatie van de Strategische visie.

Openbare verlichting: energiebesparende maatregelen nemen

- *Verwachte opbrengst: €25.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument maatregelen opgenomen m.b.t. energiebesparing als onderdeel van een breder pakket ter hoogte van €642.000,-.*

De totale energiekosten voor openbare verlichting bedragen op jaarbasis €200.000,-. Naast de maatregelen die in de afgelopen jaren reeds zijn genomen (o.a. vervanging armaturen en aanbrengen LED-verlichting), kunnen de kosten nog verder gereduceerd worden door:

- daar waar mogelijk, uitzetten van de openbare verlichting
- aanpassen van de schakeltijden in de hoofdkasten in de woonwijken
- dimregime toepassen in relatie tot de wegategorisering

Bovenstaande maatregelen leveren gezamenlijk een structurele besparing op van ca €25.000,- per 2016.

Verlagen bijdrage GGD

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument als onderdeel van een breder pakket (totaal €72.800,-) op ‘volksgezondheid’ maatregelen opgenomen m.b.t. lagere bijdrage GGD.*

Rondom Zutphen participeren 22 gemeenten in de regionale GGD. De totale bijdrage van alle gemeenten bedraagt op basis van de begroting 2014 ca. €11mln. Het Zutphens aandeel daarin is voor 2014 €643.000,-. Bij de KTD is besloten tot een 10% lagere inwonersbijdrage aan de GGD. Evenals andere Wgr's wordt vanaf 2016 van de GGD gevraagd een aanvullende efficiëncyslag te maken, waarmee zij een bijdrage leveren aan de bezuinigingstaakstelling van de gemeente. Belangrijk is het werk van de GGD in relatie te blijven zien met de Strategische visie. Ingeschat wordt dat een beperkte taakstelling de realisatie van de visie niet in belangrijke mate schaadt.

Thema Sociaal & Economie

Afschaffen variabel deel kwijtschelding en integreren regelingen

- *Verwachte opbrengst: €10.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. afschaffen kwijtscheldingen.*

Jaarlijks wordt, afhankelijk van de hoogte van het inkomen en vermogen van burgers, de gemeentelijke heffingen op afval, riool en hondenbezit kwijtschelden. Voorgesteld wordt het variabele deel van de kwijtschelding af te schaffen. Dit heeft alleen betrekking op de afvalstoffenheffing; de kwijtschelding op rioolheffing en hondenbelasting blijft ongewijzigd.

Het afschaffen van het variabele deel van de afvalstoffenheffing heeft geen invloed op het aantal burgers dat recht heeft op kwijtschelding, maar stimuleert wel het scheiden van afval zelf. Tevens wordt begin 2014 het aanleveren van groen afval gratis.

Aangezien de afvalstoffenheffing een kostendekkende belasting is, wordt het minder teruggeven van kwijtschelding over alle huishoudens verdeeld en levert derhalve voor de gemeente niet direct een bezuiniging op. Het afschaffen betekent echter wel minder inzet van capaciteit en extra ruimte voor een mogelijke verhoging van de OZB. In het totaal levert deze maatregel een bezuiniging op de loonsom op van ca. €10.000,-. Dit voorstel staat los van de verderop onder thema Algemene middelen & Bedrijfsvoering genoemde loonsomreductie.

Taakstelling bedrijfsvoering Het Plein

- *Verwachte opbrengst: €65.000,-structureel vanaf 2016.*
- *In de KTD is als p.m.-post reeds een maatregel m.b.t. taakstelling bedrijfsvoering Het Plein opgenomen. In het Koersdocument is op het sociaal domein een taakstelling opgelegd van €230.000,- per 2016.*

Bij het Kerntakenbesluit is naast een taakstelling op het Inkomensdeel van de Wwb ook een p.m.-taakstelling op de bedrijfsvoering van Het Plein opgenomen en middels het Koersdocument een algemene taakstelling op het sociaal domein van €230.000,- per 2016. Recente inzichten leren ons dat het in tijden van economische tegenwind niet realistisch is om de taakstelling op het Inkomensdeel te realiseren. Anderzijds is wel de

doelstelling gerealiseerd om het verschil tussen de inkomsten voor het I-deel (van het rijk) en de uitgaven voor het I-deel te minimaliseren. Daarnaast komt het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt naar voren als belangrijke pijler in de Strategische Visie.

Ter invulling van de p.m.-taakstelling op de bedrijfsvoering van Het Plein, bovenop de taakstelling die het met partners in het sociaal domein vanuit het Koersdocument heeft, is recentelijk een onderzoek door StimulansZ uitgevoerd. Conclusie is dat er ca. 4fte op de loonsom kan worden bezuinigd. Voorstel is om deze verlaging van loonkosten ter hoogte van 3 fte te verevenen met het Participatiebudget en 1fte loonsomreductie ten laste te brengen van de bedrijfsvoering van Het Plein. Dit levert naar rato van verdeling tussen Zutphen en Lochem een opbrengst op van €65.000.

Thema Welzijn & Cultuur

Halveren bijdrage Ontwikkelingssamenwerking

- *Verwachte opbrengst: €23.500,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. Ontwikkelingssamenwerking.*

Zutphen reserveert jaarlijks in de begroting omgerekend €1,- per inwoner voor ontwikkelingssamenwerking in brede zin. Het betreft geen wettelijke taak, maar valt onder ‘autonoom beleid’ waar de gemeente zelf keuzes in kan maken. Ontwikkelingssamenwerking valt niet direct te scharen onder één van de pijlers uit de Visie op Zutphen, maar bepaalt voor een deel wel het sociale gezicht van Zutphen. Derhalve stellen wij niet voor volledig te stoppen met ontwikkelingssamenwerking, maar de bijdrage per inwoner te halveren.

Verlagen kosten inspecties gastoudergezinnen/peuterspeelzalen

- *Verwachte opbrengst: €20.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. inspectiekosten gastoudergezinnen en peuterspeelzalen.*

Het inspecteren van de kwaliteit van gastoudergezinnen en peuterspeelzalen is een wettelijke taak die de gemeente samen met de GGD uitvoert. Voorgesteld wordt om het aantal inspecties te verminderen door o.a. te bezien of her-inspecties nog nodig zijn. Daarbij blijven we wel de minimale wettelijke taak vervullen en in de lijn van de Strategische visie handelen, maar kan bezuinigd worden op de kosten ter hoogte van ca. €20.000,- in 2016.

Verlagen incidentele subsidies

- *Verwachte opbrengst: €30.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument diverse maatregelen opgenomen m.b.t. het verlagen van incidentele (en structurele) subsidies.*

Zutphen verstrekt jaarlijks aan een groot aantal instellingen subsidies, waarvan een deel een incidenteel karakter heeft. Het gaat hierbij met name om cultuur-subsidies. Deze subsidies zijn geen wettelijke taak. Dit heeft wel een grote impact op het cultuurbeleid van Zutphen. Toch stellen wij voor om naast de in voorgaande bezuinigingsrondes genomen maatregelen op subsidies een nieuwe taakstelling op incidentele subsidies op te nemen van €30.000,- in 2016. Door de taakstelling beperkt te houden wordt de realisatie van de Strategische

visie niet in gevaar gebracht. Daarvoor is bij de Kerntakendiscussie nadrukkelijk geïnvesteerd in de vorming van fondsen voor sport, cultuur, jeugd en de ‘Meedoen-regeling’.

Aanvullend verlagen jaarlijkse dotatie aan Reserve vervanging sportaccommodaties

- *Verwachte opbrengst: €25.000,-structureel van 2016-2020.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. Reserve vervanging sportaccommodaties.*

In het vorige hoofdstuk is reeds de structurele verlaging van de dotatie aan de reserve voor vervanging van sportaccommodaties benoemd naar een hoogte van €150.000,-. Daarbij is ook het voorstel aangekondigd om in de periode 2016-2020 de dotatie terug te brengen naar een hoogte van €125.000,-. Zoals in hoofdstuk 2 vermeld, kan deze maatregel worden doorgevoerd zonder dat dit in de toekomst tot tekorten leidt of aan kwaliteit van de sportaccommodaties moet worden ingeboet.

Thema Algemene dekking & Bedrijfsvoering

Maximaliseren leges

- *Verwachte opbrengst: €50.000,-structureel vanaf 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. verhoging leges: €0,-*

In navolging van de in het vorige hoofdstuk voorgestelde maximalisatie van leges is de insteek om voor 2016 de laatste stap naar 100% kostendekkend te zetten. De afronding van deze bezuinigingstaakstelling levert naast de €50.000,- in 2015 nogmaals €50.000,- op voor 2016.

OZB verhogen tot macronorm

- *Verwachte opbrengst: €100.000,- in 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument maatregelen opgenomen m.b.t. verhoging OZB: €0,64mln. (KTD) + €0,24mln (Koersdocument).*

Het Rijk bepaalt ieder jaar hoeveel de OZB-opbrengst van alle Nederlandse gemeenten bij elkaar opgeteld maximaal mag stijgen (de macronorm). Het is aan de gemeenten om te zorgen dat ze gezamenlijk onder die grens blijven. Stijgt de OZB-opbrengst gemiddeld toch meer dan het Rijk acceptabel vindt, dan bestaat de mogelijkheid dat alle gemeenten gekort worden op hun jaarlijkse rijksbijdrage uit het gemeentefonds.

Zutphen heeft de afgelopen jaren besloten de OZB-opbrengst van 2012 tot 2015 trapsgewijs te laten stijgen. Na 2015 zijn tot nu toe geen verhogingen ingezet en blijft er op basis van de macronorm ruimte voor aanvulling van de OZB-opbrengst. Voorgesteld wordt om, gelet op de in de visie genoemde toekomstige aantrekkingskracht van Zutphen, de OZB-opbrengst slechts met ca. 1,4% te laten stijgen. De verwachting is dat daarmee ruim binnen de macronorm gebleven wordt.

Precario heffen op kabels en leidingen

- *Verwachte opbrengst: €25.000,- in 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. precario op kabels en leidingen..*

Één van de maatregelen die tijdens de Kerntakendiscussie reeds is geopperd, is het heffen van precario op ondergrondse kabels en leidingen. De huidige contracten zijn veelal opgesteld in de vorige eeuw en bepalen dat gemeenten opdraaien voor de volledige kosten voor het verleggen van kabels en leidingen bij onderhoud en publieke werken.

De Hoge Raad heeft echter onlangs bepaald dat de contracten (vaak voor onbepaalde tijd) opgezegd kunnen worden. Dit biedt de mogelijkheid om enerzijds de ondergrondse infrastructuur goed te regelen in een verordening die voor iedereen duidelijkheid geeft. Anderzijds kunnen gemeenten hiermee besparingen realiseren op verlegkosten en opent de verordening de mogelijkheid tot het heffen van leges. Voorgesteld wordt een te bezuinigen bedrag aan deze maatregel te koppelen van €25.000,- in 2016.

Toeristenbelasting verhogen

- *Verwachte opbrengst: €25.000,- in 2016.*
- *Er zijn in KTD/Koersdocument geen maatregelen opgenomen m.b.t. verhoging Toeristenbelasting.*

Een tijdens de voorjaarsnota 2013 geopperde bezuiniging is een verhoging van het tarief voor de Toeristenbelasting. Voor 2013 is het Zutphens tarief per overnachting € 1,05 per persoon. Het gemiddelde tarief in de regio is € 1,40. In de verwachting dat buurgemeenten de tarieven ten opzichte van 2013 opwaarts zullen bijstellen, is ons voorstel aan te sluiten bij het gemiddelde tarief van buurgemeenten. De verwachte tariefstijging in omliggende gemeenten meegerekend, is ons voorstel het tarief voor Zutphen per 2016 op te hogen naar € 1,50. Omgerekend betekent dit een opbrengst van ca. € 25.000,- per 2016. Door het gelijk trekken van het tarief met omliggende gemeenten verliest Zutphen niet in aantrekkingskracht ten opzichte van haar regio en achten wij deze maatregel verantwoord.

Lagere personeelslasten

- *Verwachte opbrengst: €200.000,- in 2016.*
- *Reeds in Keuzenota/KTD/Koersdocument/VJN'13 opgenomen maatregelen m.b.t. lagere personeelslasten (direct en overhead): €2,09mln.*

Tijdens de Kerntakendiscussie en als gevolg van het Koersdocument is besloten tot een forse formatiereductie en daaruit voortvloeiende lagere overheadkosten. Eind 2012 is deze taakstelling in het kader van loonsomsturing omgezet in een loonsomreductie. Deze reductie vormt een stevige uitdaging voor de ambtelijke organisatie, waarbij onverkort scherp wordt gestuurd op het laten vervallen van taken en bijbehorende functies. Ondanks de knelpunten die deze opgave reeds oplevert, wordt de suggestie gedaan nogmaals een algemene taakstelling op de totale loonsom ter hoogte van €200.000,- in 2016 op te nemen, oplopend naar €600.000,- in 2017. Consequentie daarvan is een verdere verlaging van het dienstverleningsniveau (bv. bijstellen van openingstijden en langere wachtrijen), verlagen van het algehele ambitieniveau, keuzes maken ten aanzien van activiteiten en projecten en het vaker 'Nee' verkopen richting College, Raad en burgers, bedrijven en instellingen.

Reserve Wwb ter hoogte van €75.000,- structureel inzetten

- *Verwachte opbrengst: €15.000,- van 2016-2020.*

Één van de eerder genoemde bezuinigingsmaatregelen voor 2016 is de taakstelling op Het Plein. Aanvullend daarop wordt voorgesteld om voor de periode van 5 jaar (2016-2020) een bedrag van €15.000,- extra aan de reserve Wwb te onttrekken ter dekking van het tekort in deze jaren. De totale extra onttrekking bedraagt daarmee €75.000,- en is gezien de eerder genoemde (te) ruim gevulde reserve verantwoord.

Reserve Wmo ter hoogte van €75.000 structureel inzetten

- *Verwachte opbrengst: €15.000,- in 2016-2020.*

Als dekking voor het halveren van de bijdrage aan Ontwikkelingssamenwerking wordt een aanvullende onttrekking uit de reserve Wmo ter hoogte van €15.000,- per jaar in de periode van 2016-2020 voorgesteld. De totale extra onttrekking bedraagt daarmee €75.000,- en is gezien de eerder genoemde (te) ruim gevulde reserve verantwoord.

Aanvullende verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord

- *Verwachte opbrengst: €50.000,- in 2016.*

In het vorige hoofdstuk is voorgesteld de in het Herfstakkoord opgenomen hogere Algemene uitkering in te zetten als dekking voor 2015. Deze hogere Algemene uitkering heeft voor 2016 een oplopend karakter (van €104mln naar €118mln.). Het verschil betekent voor Zutphen een extra meevaller van ca. €50.000,- in 2016. Voorgesteld wordt dit verschil in te zetten als dekking voor het tekort in 2016.

Samengevat geeft het geheel van bezuinigingsvoorstellen voor 2016 het volgende beeld:

Taakstelling 2016	€2.000.000
Waarvan gerealiseerd in 2015	€1.200.000
Bezuinigingsvoorstellen:	
Verlagen bijdrage VNOG	€ 50.000
Verlagen bijdrage GGD	€ 50.000
Stoppen bijdrage Plattelandshuis	€ 23.000
Openbare verlichting: energiebesparende maatregelen nemen	€ 25.000
Afschaffen variabel deel kwijschelding en regelingen integreren	€ 10.000
Taakstelling bedrijfsvoering Het Plein	€ 65.000
Halveren bijdrage Ontwikkelingssamenwerking	€ 23.500
Verlagen kosten inspecties gastoudergezinnen/peuterspeelzalen	€ 20.000
Verlagen incidentele subsidies	€ 30.000
Aanvullend verlagen dotatie aan Reserve vervanging sportaccomm.	€ 25.000
Maximaliseren leges (tweede tranche)	€ 50.000
OZB verhogen tot macronorm	€ 100.000
Precario heffen op kabels en leidingen	€ 25.000
Toeristenbelasting verhogen	€ 25.000
Lagere personeelslasten	€ 200.000
Reserve Wwb ter hoogte van €75.000,- structureel inzetten	€ 15.000
Reserve Wmo ter hoogte van €75.000,- structureel inzetten	€ 15.000
Aanvullende verlaging bezuinigingstaakstelling a.g.v. Herfstakkoord	€ 50.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen	<u>€ 801.000</u>
Saldo begroting 2016 na bezuinigingen	€ 1.500

4. Voorstel sluitende begroting 2017 e.v.

Met de genoemde bezuinigingsvoorstellen voor 2015 en 2016 heeft Zutphen de mogelijkheid voor €2mln. aan taakstelling te realiseren. Rode draad daarbij is dat de voorlopige pijlers van de Strategische Visie Zutphen 2025 overeind blijven en Zutphen zich in de komende jaren kan richten op het duurzaam handhaven en versterken van centrumfunctie van Zutphen in de regio.

Tot aan de septembercirculaire was het beeld dat de taakstelling voor 2017 evenredig was aan 2016. Dit zou betekenen dat we onze visie op de toekomst overeind kunnen houden. De daadwerkelijke uitwerking van de €6mld. aan extra bezuinigingen op de Rijksbegroting leverde echter een forse extra taakstelling op. Aangevuld met een aantal kleinere negatieve posten in de Algemene uitkering betekent dit voor 2017 nogmaals een bezuinigingstaakstelling van ca. €1,4mln ten opzichte van 2016.

Om dit tekort structureel te dekken zijn maatregelen nodig die bijzonder ingrijpend zijn. Na drie grote bezuinigingsrondes in de afgelopen jaren en de voorstellen in voorgaande hoofdstukken zijn bezuinigingen nodig die tornen aan het voorzieningenniveau, de leefbaarheid en kwaliteit van de Zutphense samenleving. Wij zijn daarom geen voorstander van het daadwerkelijk nemen van een besluit tot uitvoering van deze maatregelen. Daarom stellen wij voor de lijn van 'Versoberen en gericht investeren' voort te zetten en daarmee de in gang gezette investeringen op het Broederenklooster en het nieuwe zwembad te continueren.

Wij stellen u een scenario voor waarbij enerzijds het uiterste van de politieke en ambtelijke organisatie wordt gevraagd, en tegelijkertijd de kansen op een gezonde toekomst voor Zutphen overeind blijven door de pijlers van de Visie te handhaven. Dit leidt, in het licht van een gestaag herstellende economie en de in de inleiding genoemde onzekerheden, mogelijk tot een lagere taakstelling voor 2017 dan waar we nu vanuit gaan.

De mogelijkheid die we hebben om te komen tot een sluitende begroting in 2017 is het overschot van 2014 ter hoogte van €1mln. in te zetten. Aangetekend moet worden dat het daarbij om een incidentele dekking gaat voor het sluitend maken van begrotingsjaar 2017.

Het voorgaande overwegend stellen wij het volgende scenario voor:

Taakstelling 2017	€ 3.400.000
Waarvan gerealiseerd in 2015 en 2016	€ 2.000.000
Bezuinigingsvoorstellen:	
Cluster Voorzieningen (alle subsidierelaties)	€ 300.000
Cluster WGR's	€ 100.000
Cluster Organisatie (o.a. 2 ^e tranche loonsomreductie)	€ 450.000
Verlagen taakstelling a.g.v. Herfstakkoord	€ 50.000
Inzet deel overschot begroting 2014	€ 500.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen 2017	€ 1.400.000
Saldo begroting 2017 na bezuinigingen	€ 0

5. Vervolgproces

In de motie van de Raad wordt het College opgedragen ‘in 2013 een sluitende meerjarenbegroting te presenteren’. Dit zal middels voorliggend document plaatsvinden op donderdag 19 december in een forumspecial. De agenda voor deze bijeenkomst wordt in afstemming met de Griffie opgesteld en tijdig naar de fracties verzonden. De verdere routing van voorliggend document, na de behandeling op 19 december, wordt door het Presidium bepaald.